

Bestemd voor de gemeenteraad

2023_CBS_04660 Reglement - Belasting op de lijkbezorging - Opheffing/ Retributie op grafconcessies - Wijziging

Beslissing: Goedgekeurd in besloten vergadering van 11 mei 2023

Zijn aanwezig bij de beslissing van dit punt:

de heer Mathias De Clercq, burgemeester-voorzitter; mevrouw Sofie Bracke, schepen
mevrouw Tine Heyse, schepen; mevrouw Astrid De Bruycker, schepen; de heer Sami
Souguir, schepen; mevrouw Isabelle Heyndrickx, schepen; mevrouw Hafsa El-Bazioui,
schepen; mevrouw Evita Willaert, schepen; de heer Rudy Coddens, schepen
mevrouw Liesbet Vertriest, waarnemend adjunct-algemeendirecteur

Bevoegd: Rudy Coddens

Betrokken: Isabelle Heyndrickx

Juridisch kader

De volgende bepalingen zijn van toepassing inzake de bevoegdheid:

Het Decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017, artikel 40, § 3.

De beslissing wordt genomen op grond van:

- Het Decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017, artikel 2;
- De Wet van 28 januari 1975 betreffende de gemeentebelastingen op het lijkenvervoer;
- Het Decreet op de begraafplaatsen en de lijkbezorging van 16 januari 2004, artikel 2, lid 5 en de omzendbrief BB2006/03 daarrond

Motivering

De gemeenteraad keurde op 18 december 2019 het reglement 'Retributie op grafconcessies' goed, dat laatst werd gewijzigd op 28 september 2021.

De gemeenteraad keurde op 18 december 2019 het reglement 'Belasting op de lijkbezorging' goed, dat laatst werd gewijzigd op 28 september 2021.

De dienstverlening rond de lijkbezorging en de begraafplaatsen wordt op dit moment deels aan de burger aangerekend via belasting, deels via retributie.

De wet voorziet geen uitdrukkelijke definities van de begrippen belasting en retributie, en de begrippen gaven dan ook aanleiding tot nadere bepaling in rechtsleer en rechtspraak. Algemeen wordt (onder meer door het Hof van Cassatie) gesteld dat de belasting gedefinieerd wordt als een op grond van hun gezag door de Staat, de provinciën of de gemeenten verrichte heffing op de geldmiddelen van zowel publiekrechtelijke als privaatrechtelijke personen, van vennootschappen zonder rechtspersoonlijkheid en van feitelijke verenigingen of gemeenschappen die op hun grondgebied bestaan of aldaar belangen bezitten, om voor diensten van openbaar nut te worden aangewend. De rechtsleer verduidelijkt daarbij dat er een afwezigheid is van een rechtstreekse en individuele tegenprestatie, waarmee meteen het verschil met de retributie wordt aangestipt.

Wat betreft de lijkbezorging (en in beperkte mate ook de grafconcessies) kan gesteld worden dat de beide definities van toepassing kunnen zijn. Enerzijds gaat het om verplicht door de overheid uit te voeren handelingen, die deels de openbare hygiëne betreffen. Anderzijds gaat het voor de nabestaanden weldegelijk over een individuele dienstverlening.

Deze ambivalentie van het soort heffing blijkt ook uit een nazicht van de reglementen van andere Vlaamse gemeenten: zo kent bvb Brugge de lijkbezorging als een retributie, Dendermonde dan weer als een belasting.

Specifiek met betrekking tot de lijkbezorging werden historisch gezien beide termen ook door mekaar gebruikt. In de op vandaag geldende hogere regelgeving, wordt geen duidelijke keuze gemaakt voor het ene dan wel het andere systeem.

In het Decreet op de begraafplaatsen en de lijkbezorging wordt telkens in neutrale termen gesproken over de 'kosten' die verschuldigd zijn voor de diverse dienstverleningen die met de concessies en de lijkbezorging te maken hebben. Als er al enige keuze uit blijkt, kan worden gesteld dat de 'kosten' verwijzen naar een individuele dienstverlening en dus naar een retributie. De omzendbrief die naar het decreet en haar uitvoeringsbesluiten verwijst, onthoudt zich ook van duidelijke uitspraken en verwijst naar 'retributies, belastingen en andere heffingen'.

De Wet van 28 januari 1975 betreffende de gemeentebelastingen op het lijkenvervoer regelt enkel de afschaffing van een oude vorm van belasting op het lijkenvervoer door andere dan de gemeentelijke lijkwagens, en doet evenmin uitspraak over de aard van de andere kosten die wel nog op de nabestaanden van de overledene verhaald worden.

Er is dan ook geen bezwaar om beide onderdelen (de lijkbezorging en de grafconcessies) voortaan als dezelfde soort heffing te behandelen. Integendeel zijn er voordelen te vinden in de samenvoeging van de reglementen, met name in de vereenvoudigde administratieve afhandeling voor de diensten maar vooral in de heldere en eenvoudige communicatie naar de belanghebbende burgers toe. Wanneer alle (gemeentelijke) kosten met betrekking tot de begravingen in één reglement verenigd zijn, komt dat de duidelijkheid ten goede.

Naast de loutere invoeging van de bepalingen van de belasting op de lijkbezorging in de retributie op de grafconcessies, wordt een aanpassing van de tarieven doorgevoerd.

De meeste belasting-, retributie- en tariefreglementen voorzien voor de hele legislatuur in een jaarlijkse stijging van de tarieven met 1,7%, dit als voorafname op de inflatie. Gezien de sterk gestegen inflatie in, vooral, kalenderjaar 2022 zijn de tarieven echter niet meer in verhouding tot de uitgaven. Het bestuur gaf daarom de opdracht om de tarieven in de loop van 2023 in

totaal met 6,9% te laten stijgen, gevolgd door een aanpassing van het jaarlijks percentage van 1,7% naar 2%. Daarmee worden de gestegen uitgaven gedeeltelijk gecompenseerd, zonder dat de volledige inflatie aan de burger wordt doorgerekend.

De Dienst Burgerzaken en de Groendienst zijn belast met de uitvoering van dit reglement. De wijzigingen treden in werking op 1 juli 2023.

Financiële informatie

Voorgestelde uitgaven: € 0,00

Verwachte ontvangsten: € 102.407,00

De bedragen in deze tabel zijn incl. btw

Dienst*	Burgerzaken	Burgerzaken	Burgerzaken	Burgerzaken
Budgetplaats	7331100	7331400	7010000	7010000
2023	-15.770	-34.573	50.343	20.763
2024	-32.076	-70.321	102.397	39.307
2025	-32.621	-71.517	104.138	42.337
Later				
Totaal	-80.467	-176.411	256.878	102.407

Bijgevoegde bijlage(n):

- Te wijzigen retributiereglement
- Op te heffen belastingreglement
- Gecoördineerde versie gewijzigd retributiereglement - met markeringen
- Gecoördineerde versie gewijzigd retributiereglement

Beslissing

Legt aan de gemeenteraad voor ter beslissing:

Artikel 1:

Wijzigt artikel 1 van het reglement 'Retributie op grafconcessies' goedgekeurd op de gemeenteraad van 19 december 2019 en laatst gewijzigd door de gemeenteraad van 28 september 2021 als volgt:

Er wordt een item toegevoegd voor het item dat begint 'concessies op de stedelijke begraafplaatsen' dat luidt:

- "de lijkbezorging. Onder de lijkbezorging wordt begrepen:
 - begraven van een stoffelijk overschot; verstrooien, bijzetten of begraven van de as na crematie op een Gentse begraafplaats;

- opgraven van stoffelijke overschotten en urnen;
- openen van een grafkelder;
- de tweede controle van de doodsoorzaak."

De woorden "voor naamplaten, reserveringen en extra prestaties" worden verplaatst naar een derde item

De wijzigingen treden in werking op 1 juli 2023.

Artikel 2:

Vervangt artikel 2 van het reglement 'Retributie op grafconcessies' goedgekeurd op de gemeenteraad van 19 december 2019 en laatst gewijzigd door de gemeenteraad van 28 september 2021 als volgt:

"§1. Begraven van een stoffelijk overschot of bijzetten of begraven van urne met as:

Tarief in euro	2020	2021	2022	2023	2024	2025 en volgende
673	685	696	744	759	774	

§2. Verstrooien van de as na crematie op de strooiweide

Tarief in euro	2021	2022	2023	2024	2025 en volgende
342,50	348	372	379	387	

§3. Leveren en plaatsen van naamplaat

Tarief in euro	2020	2021	2022	2023	2024	2025 en volgende
Per naamplaat aan een strooiweide	81	82	84	90	91	93
Per naamplaat aan keramische urne	203	206	210	224	229	234

§4. Concessie kelders

De retributie bedraagt voor een termijn van 25 jaar:

Tarief in euro	2020	2021	2022	2023	2024	2025 en volgende
Voor een kelder met een capaciteit van maximum 2 personen	1682	1711	1740	1860	1897	1935
Voor een kelder met een capaciteit van 3 of 4 personen	3364	3421	3479	3719	3794	3870
Voor een kelder met een capaciteit van meer dan 4 personen	5046	5132	5219	5579	5691	5805

Indien kelders met een grote capaciteit noodgedwongen aan een lagere capaciteit in concessie worden gegeven, dan wordt het tarief van de lagere capaciteit aangerekend.

Bij waardevol hergebruik bedraagt de termijn 50 jaar en geldt een dubbel tarief. Deze start pas bij de eerste begraving.

Bij het in concessie nemen van een grafkelder die reeds door het stadsbestuur voorzien is van een granieten grafzerk dient een bijkomende retributie betaald te worden van:

Tarief in euro	2020	2021	2022	2023	2024	2025 en volgende
	4039	4108	4177	4466	4555	4646

Telkens er een bijzetting gebeurt kan op uitdrukkelijke aanvraag de concessie voor een nieuwe periode van dezelfde duur worden hernieuwd of voor de duur zoals voorzien in de oorspronkelijke concessieovereenkomst. In dit geval wordt een bijkomende retributie aangerekend naar rato van de reeds verstreken jaren in de concessieperiode en aan het actuele concessietarief.

§5 Concessie natuurlijke begraafvormen

Natuurlijke begraafvormen zijn gedenkvormen waarbij assen of lichamen begraven worden in een natuurlijke omgeving en in afbreekbare materialen. Hiervoor zijn specifieke perken voorzien op de begraafplaats van Drogenen.

De retributie bedraagt voor een concessietermijn van 25 jaar:

Tarief in euro	2021	2022	2023	2024	2025 en volgende
855	870	930	948	967	

§6. Concessie graven in volle grond, columbaria, urnenvelden, urnenkelders, urnentuinen en keramische urnen

De retributie is verschuldigd voor maximum 2 personen voor een termijn van 10 jaar.

Bij een eerste begraafing voor 1 juli 2020, kan de oorspronkelijke capaciteit van graven in volle grond en urnenvelden uitgebreid worden met maximaal 2 urnen. De retributie is in dat geval opnieuw verschuldigd.

Tarief in euro	2020	2021	2022	2023	2024	2025 en volgende
	673	685	696	744	759	774

Voor de begraafing van een persoon jonger dan 18 jaar wordt het tarief met de helft verminderd.

Voor de eerste periode van 10 jaar na de eerste begraafing is er geen retributie verschuldigd tenzij de nabestaanden een andere locatie kiezen dan diegene door de dienst voorgesteld.

Indien een persoon wordt bijgezet en de resterende concessieperiode is minder dan 10 jaar, wordt een bijkomende retributie aangerekend, naar rato van de reeds verstreken jaren in de concessieperiode en aan het actuele concessietarief. De berekening wordt ook toegepast om naast elkaar gelegen grondgrafconcessies met een gezamenlijk grafmonument op eenzelfde einddatum te brengen.

Gelijktijdige begraafing als eerste bestemming wordt niet als bijzetting beschouwd, maar als een eerste (gezamenlijke) begraafing.

§7. Concessie perken voor kloosters

Voor alle ordes worden de individuele graven op eenzelfde perk samengebracht tot één concessie, waarbij de capaciteit van de concessie wordt vastgelegd.

De retributie bedraagt voor een concessietermijn van 25 jaar:

Tarief in euro	2021	2022	2023	2024	2025 en volgende
Perk met capaciteit van maximum 2 personen	1711	1740	1769	1799	1830
Perk met capaciteit van 3 of 4 personen	3421	3479	3538	3599	3660
Perk met capaciteit van meer dan 4 personen	5132	5219	5308	5398	5490

§8. Reservering van een graf of nis naast een referentiegraf of referentienis

De retributie is eenmalig verschuldigd.

Tarief in euro	2020	2021	2022	2023	2024	2025 en volgende
	162	164	167	179	182	186

§9. Omzetten kist naar urnen

Bij kelders en graven in gebruik genomen voor 1/07/2020 kan een kist omgezet worden in urnen, volgens de toen geldende reglementen.

De retributie per bijkomende plaats voor asurne vanaf tweede urne (maximaal 8 urnen) bedraagt:

Tarief in euro	2020	2021	2022	2023	2024	2025 en volgende
		274	279	298	304	310

§10. Opgraven van een stoffelijke overschot

Tarief in euro	2020	2021	2022	2023	2024	2025 en volgende
In kist	943	959	975	1043	1063	1085
Van kind tot 18 jaar, van foetus	270	274	279	299	304	311
In urne	270	274	279	299	304	311

Bij gelijktijdig opgraven uit eenzelfde graf van meerdere urnen, stoffelijke overschotten van kinderen tot 18 jaar of foetussen, wordt de belasting slechts één maal geheven.

§11. Openen van een grafkelder

Tarief in euro	2020	2021	2022	2023	2024	2025 en volgende
Bovengrondse grafkelder	270	274	279	299	304	311
Ondergrondse grafkelder	303	308	313	335	342	349

§12. Tweede controle van de doodsoorzaak

Dit tarief is enkel verschuldigd bij crematie van een persoon in Gent overleden, maar gedomicilieerd in een andere Vlaamse gemeente.

Tarief in euro	2020	2021	2022	2023	2024	2025 en volgende
	47	48	48	52	53	54

§13. Vergoeding voor extra prestaties

De retributie bedraagt per begonnen half uur en per personeelslid:

Tarief in euro	2020	2021	2022	2023	2024	2025 en volgende
Prestaties buiten de normale diensturen (maandag tot vrijdag vanaf 16 uur)	25,00	25,50	26,00	27,50	28,00	29,00
Prestaties op zaterdag - één forfait	112,00	114,00	116,00	124,00	126,50	129,00

Deze retributie is niet verschuldigd voor prestaties met betrekking tot overledenen die waren ingeschreven in de bevolkingsregisters, het vreemdelingenregister of wachtregister van de stad Gent.

§14. Vernieuwing van een concessie

a. Kelders

Vernieuwing van een concessie wordt berekend volgens de geldende tarieven voor het jaar waarin de nieuwe concessie aanvangt, dit conform de vastgelegde capaciteit.

Voor de vernieuwing van de termijn van 50 jaar bij een eeuwigdurende concessie is geen retributie verschuldigd.

b. Natuurlijke begraafvormen

De concessie kan telkens vernieuwd worden voor 25 jaar na afloop van de vorige termijn.

c. Overige concessies

De concessies en de niet-geconcedeerde graven die gedurende het jaar een einde nemen en waarvoor een nieuwe concessie wordt gestart, worden aangerekend aan het tarief geldend voor het jaar waarin de concessie aanvangt, dit conform de vastgelegde capaciteit.

Wanneer de bezetting op het moment van de vernieuwing de capaciteit van 2 personen overschrijdt, wordt de retributie bepaald in § 5 tweemaal aangerekend."

De wijzigingen treden in werking op 1 juli 2023.

Artikel 3:

Wijzigt artikel 3 van het reglement 'Retributie op grafconcessies' goedgekeurd op de gemeenteraad van 19 december 2019 en laatst gewijzigd door de gemeenteraad van 28 september 2021 als volgt:

Voor het woord 'concessie' worden de woorden 'prestaties of de' ingevoegd

De wijzigingen treden in werking op 1 juli 2023.

Artikel 4:

Voegt een §3 en 4 toe aan artikel 4 van het reglement 'Retributie op grafconcessies' goedgekeurd op de gemeenteraad van 19 december 2019 en laatst gewijzigd door de gemeenteraad van 28 september 2021 als volgt:

"§3. van de retributie bepaald onder Artikel 2.§ 1 en § 2:

- a. voor personen ingeschreven in het bevolkingsregister van de Stad Gent, het vreemdelingenregister of het wachtregister van de Stad Gent;
- b. voor personen die buiten de Stad Gent in een instelling voor bejaarden verblijven of met het oog op zorgverstrekking bij familie verblijven en die op het ogenblik van plaatsing in een instelling of bij verhuizing naar familie woonachtig waren te Gent;
- c. voor oorlogsslachtoffers die in dienst van het vaderland zijn gestorven;
- d. voor het begraven of bewaren in een geconcedeed graf

§4. van de retributie bepaald onder Artikel 2.§ 10 en § 11:

- a. op bevel van de rechterlijke overheid of ingevolge een bestuurlijke maatregel;
- b. van oorlogsslachtoffers die in dienst van het vaderland zijn gestorven."

De wijzigingen treden in werking op 1 juli 2023.

Artikel 5:

Wijzigt artikel 5 van het reglement 'Retributie op grafconcessies' goedgekeurd op de gemeenteraad van 19 december 2019 en laatst gewijzigd door de gemeenteraad van 28 september 2021 als volgt:

In de tweede alinea wordt 'De retributie' vervangen door 'De retributie voor concessies'.

De wijzigingen treden in werking op 1 juli 2023.

Artikel 6:

Wijzigt de titel van het reglement 'Retributie op grafconcessies' goedgekeurd op de gemeenteraad van 19 december 2019 en laatst gewijzigd door de gemeenteraad van 28 september 2021 naar:

'Retributie op lijkbezorging en grafconcessies'

De wijzigingen treden in werking op 1 juli 2023.

Artikel 7:

Neemt kennis van de gecoördineerde versie van het 'Retributie op lijkbezorging en grafconcessies' zoals gevoegd in bijlage.

Artikel 8:

Heft het reglement 'Belasting op de lijkbezorging', zoals goedgekeurd op 18 december 2019 en laatst gewijzigd door de gemeenteraad van 28 september 2021, op met ingang van 1 januari 2023.

2023_CBS_04660 - Reglement - Belasting op de lijkbezorging - Opheffing/ Retributie op grafconcessies